

CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

Fa mesos que assistim a una successió de rècords de temperatura arreu del món i a un ràpid augment de fenòmens climàtics extrems. Les dades científiques ens confirmen que no són incidents aïllats: els darrers vuit anys han estat els més càlids al conjunt de la Terra des que se'n tenen registres, i la temperatura actual ja se situa 1,2 graus per sobre dels nivells preindustrials. Ara mateix, sembla pràcticament impossible no ultrapassar el límit dels 1,5 graus que els Acords de París estableixen com a desitjable, i per damunt del qual s'obren escenaris de gran incertesa.

L'escalfament global és només una de les cares de l'emergència ambiental a què ens enfrontam. La pèrdua massiva de la biodiversitat, en un declivi imparable i amb perspectives d'extincions massives, és l'altra cara principal de la crisi, íntimament lligada a la climàtica. La pèrdua de recursos, la desertificació, l'erosió dels sòls o la contaminació de les aigües continentals són altres aspectes de la situació a escala planetària.

És ben conegut que les implicacions de l'amenaça climàtica pel que fa al benestar humà són immenses. Les perspectives de migracions climàtiques són aterridores. Els efectes de tot plegat sobre les condicions de vida estan íntimament lligats a la qüestió de la justícia global: els impactes més greus recauen sobre les poblacions més vulnerables, normalment membres de les societats que menys han contribuït a l'emissió de gasos hivernacles o a la sobreexplotació dels recursos del planeta. Les societats del Nord global han contret amb les poblacions del Sud global un immens deute ecològic. Aquesta gran desigualtat en la generació de gasos hivernacle també travessa les nostres societats industrials, on una minoria hiperrica és responsable de nivells d'emissions força més elevats que les classes populars. No hi haurà sortida justa als problemes ambientals sense garantia de condicions de vida digna per a tots els habitants del planeta. En un món cada cop més desigual, la qüestió climàtica és inseparable de la dels drets humans. I, en un temps en què la inseguretats pot esperonar temptacions totalitàries, és inseparable de la democràcia. Sense condicions materials de vida digna garantides, la defensa de la llibertat d'expressió i creació es veuen fortament compromeses.

CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

Entre la gent de lletres (escriptors, traductors, editors) hi ha una llarga i honorable tradició de defensa de les causes de la justícia, de la llibertat i de l'entesa entre els pobles. Aquest és l'esperit amb què, ara fa ja més de cent anys, varen néixer tant el PEN Internacional com el PEN Català. També és l'esperit d'iniciatives històriques com els Congressos Internacionals d'Escriptors per a la defensa de la Cultura celebrats com a resposta a les amenaces nazi i feixista. En temps més recents, hi ha hagut, entre la gent de lletres, un suport molt important a causes com la del feminisme, la de l'antiracisme, la de la diversitat sexual o la dels drets lingüístics. A la tercera dècada del segle XXI, quan la Humanitat s'enfronta a una greu amenaça existencial, aquesta tradició ens marca l'imperatiu d'un compromís amb el planeta i amb la seva habitabilitat per a tots els humans.

Amb aquesta crida ens sumem a la veu dels moviments ciutadans i d'un nombre cada vegada més gran de científics que exigeixen als governs una actuació urgent i decidida per contenir l'augment de la temperatura global, protegir la biodiversitat i revertir l'actual procés de deteriorament ambiental. El canvi necessari ha d'anar més enllà de la cosmètica i ha de superar l'actual capitalisme que persegueix un creixement continuat en un planeta de recursos finits. Ha de ser al mateix temps un canvi polític, econòmic i cultural: tant els governs com la població ha d'assumir la necessitat d'una vida amb menys consum de recursos.

Són moltes les tasques que, a partir d'aquest compromís, es poden fer des de l'àmbit de la vida literària. La literatura ha trobat, des dels seus orígens, un motiu d'inspiració en la naturalesa: els literats d'avui no poden deixar de reflexionar quina incidència té en la literatura un món natural malferit. Com tampoc no poden deixar de plantejar-se quina pot ser la seva contribució als canvis imprescindibles.

Els signants d'aquest text ens adreçam a la societat per expressar el nostre convenciment que només un canvi profund del nostre model econòmic, cultural i social podrà evitar els efectes més devastadors de la crisi ambiental i climàtica. Estam convençuts, també, que la reconciliació amb els límits físics del planeta haurà d'anar lligada a la igualtat de gènere, racial i de classe a la redistribució més justa de la renda, a la garantia de vida digna per a totes les persones que compartim la casa comuna i a l'aprofundiment en els mecanismes democràtics de presa de decisions.

CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

També creiem que des del nostre àmbit i els àmbits propers (el de la cultura en general, el del periodisme, el de la comunicació), a escala global i des dels Països Catalans, calen actuacions diverses i urgents lligades a aquest plantejament general.

Cal revisar i reduir l'impacte ambiental de la nostra pròpia activitat, que, com tota acció humana, té una empremta sobre els recursos i sobre els equilibris ambientals.

Cal reflexionar (crear fòrums per compartir opinions i informació) sobre com reflecteix la literatura del segle XXI la greu amenaça existencial de la crisi climàtica.

Cal plantejar-se sobre com informar en temps d'emergència climàtica, donant a la qüestió la rellevància que cal i transmetent la informació de manera veraç, sense enganys i sense dependència d'interessos de les corporacions contaminants, i amb un èmfasi en les alternatives a construir.

Cal seguir incidint més en la denúncia de les violacions de drets humans patides pels activistes de l'ecologisme, sovint víctimes d'atacs violents lligats als interessos dels que extreuen combustibles fòssils, desforesten o exploten recursos naturals de manera insostenible.

Cal reflexionar sobre els patrocinis culturals lligats a les formes més destructives d'activitat empresarial o financera.

I cal, ben segur, fer moltes altres coses que hem de descobrir en companyia durant el camí.

ADHESIONS A LA CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

ALBERT, NORA
ALONSO, VICENT
ALTAIÓ, VICENÇ
ALZAMORA, SEBASTIÀ
ARASA, CINTA
ARAU, LAURA
ARDID, ROSA
ARENAS I SAMPERA, PAULÍ
ARITZETA, MARGARIDA
ARRAZOLA, ROSA M.
AYMERICH-LEMONS, SÍLVIA
BACARDI, MONTSERRAT
BADAL, JOSEP LLUÍS
BAIXAULI, MANUEL
BALLESTER I ROCA, JOSEP
BALLESTER, MARGARITA
BENET, MALUY
BERENGUER, VICENT
BOSCH, LOLITA
BOVER, AUGUST
BROCH, ÀLEX
BUADES, JOAN
BUSQUET MOLIST, NÚRIA
CABALL, JOSEFINA
CABANES, JEM
CABRÉ, Mª ÀNGELS
CADENES, NÚRIA
CALVO, LLUÍS
CAMINALS, ROSER
CANO, MÍRIAM
CANTALONZELLA, ASSUMPTA
CAPELLÀ ROIG, MARGALIDA
CARBÓ, JOAQUIM
CARDELL, MIQUEL
CAROD-ROVIRA, JOSEP-LLUÍS
CARRÉ-PONS, ANTÒNIA
CASASSAS, ANNA
CASTELLS, ADA
CASTELLS, CARMÉ
CISCAR, PERE

CLAPÉS, ANTONI
CODONY, PILAR
COLL DOMINGO, GLÒRIA
COLL MARTÍ, JOSEP
COLL, M. DOLORS
COLOM-MONTERO, GUILLEM
COLOM, TERESA
CORBERA, AMADEU
CREUS, JAUME
DE RENZI, MIQUEL
DESCLOT, MIQUEL
DOMÈNECH, SALVADOR
DUARTE, CARLES
DYAKONOVA, XÈNIA
ESCRIVÀ, MARIA JOSEP
ESPASA, MARINA
FARRÉ, XAVIER
FELIU, LLUÍS
FIGUERES, DAVID
FORCADA, ASSUMPCIÓ
FORCANO, MANUEL
FORNS, ALBERT
FUSTÉ, OLGA
GARCIA TUR, VÍCTOR
GARCIA, RICARD
GELABERT, M MAGDALENA
GIBERT PUJOL, MIQUEL M.
GIL-LLUCH, FRANCESC
GIL, MANOLO
GOMILA, ANDREU
GOMILA, PERE
GRAELLS, GUILLEM-JORDI
GRAÑA, ISABEL
GRANELL, MARC
GRATACÓS, MARIA
GUAL, ANNA
GUARDIOLA, CARLES-JORDI
GUASCH, POL
GUASP, JOAN
GUERRERO, MANUEL

ADHESIONS A LA CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

HERRERO, ANTONI
HOMS AUMATELL, MONTSE
HUERGA AYZA, LAURA
HUGUET, JOSEP M.
ICETA, NÚRIA
IZQUIERDO, ORIOL
JÀFER, SALVADOR
JANER MANILA, GABRIEL
LLAUGER, MIQUEL ÀNGEL
LLISTERRI BOIX, ANNA
LLONGUERAS, ANGELINA
LLOP, IRIS
LLOPIS, MARIA
LLORCA, VICENÇ
LLUÍS, JOAN-LLUÍS
M'BALLO, AISSATA
MANSO, ANNA
MARRUGAT, JORDI
MARTÍNEZ LÓPEZ, LAIA
MARTÍNEZ MORENO, ÀNGEL
MARTÍNEZ, CESC
MARTÍNEZ, MATILDE
MARTORI, JOAN
MASSANET, MARIA ANTÒNIA
MESQUIDA, BIEL
MICÓ, JOAQUIM
MILIAN, MONTSERRAT
MIQUEL, DOLORS
MIRALLES, ESTEVE
MIRÓ, JAUME
MOLL, SÒNIA
MONTERO, ANNA
NIN, MARTA
NOVELL, JORDI
OBIOLS, VÍCTOR
OJEDA, JÚLIA
OLCINA, EMILI
OLLÉ, MANEL
ORDEIG, HELENA
OTERO VIDAL, MERCÈ
PALLÀS, VÍCTOR

PALOMERO, JOSEP
PÀMIAS GRAU, JORDI
PANYELLA, VINYET
PARCERISAS, FRANCESC
PASSOLA, TÒNIA
PELEGRÍ, IOLANDA
PERA, MARTA
PÉRDIGO. ILYA
PERELLÓ, SEBASTIÀ
PÉREZ-MONTANER, JAUME
PÉREZ, MERCÈ
PIJOAN, JOAQUIM
PITARCH I AMELA, VICENT
PLADEVALL, ANTONI
PLANAS FERRER, ROSA
PLANS, ALBERT
PONS ALORDA, JAUME C.
PONS, ARNAU
PONS, DAMIÀ
PONS, PERE ANTONI
PONS, PONÇ
PORTA, CARME
PORTELL, SEBASTIÀ
POZO, BEGONYA
PRATS, ANTONI
PRENAFETA, JORDI
PUNTÍ, JORDI
RAFART, SUSANNA
RÀFOLS, ELISABET
RAHMOUNI, DIANA
RAMIS, LLUCIA
RAMON, NANDA
RAYÓ, MIQUEL
REGOJO, JOSÉ LUIS
RENDÉ, JOAN
RIBA VINYES, CÈLIA
RICARD, RAQUEL
RION, ROSANNA
RIPOLL, RICARD
ROCA, ANNA
ROCA, MARIA MERCÈ

ADHESIONS A LA CRIDA PER LA TERRA DES DEL MÓN DE LES LLETRES

RODRÍGUEZ-CASTELLÓ, MANEL
RODRÍGUEZ, GEMMA
ROS, CARME
ROURERA, JORDI
RUIZ, GEMMA
SABATER SOLIVA, MARIA ROSA
SALA-SANAHUJA, JOAQUIM
SALA, MIRACLE
SALIERNO, RAFFAELLA
SÁNCHEZ-MÚSTICH, CÈLIA
SANCHIS FERRER, PAU
SECALL, VICTÒRIA
SEMPERE, MARIA
SERÉS, FRANCESC
SERVERA, LLUÍS
SERVIÀ, JOSEP MIQUEL
SOLER, HELENA
SUBIRANA, JAUME
SUSANNA, ÀLEX
TOLSA, CRISTIAN
TORNER, CARLES
UDINA, DOLORS
URPINELL-I-JOVANI, LLUÍS
VALLÈS, TINA
VALLVERDÚ, JOSEP
VAN LAWICK, HEIKE
VERGER, EDUARD J.
VICENS, ANTÒNIA
VIDAL FERRANDO, ANTONI
VIDAL MORERA, JOSEFINA
VIDAL-ILLANES, JOSEP MANUEL
VIDAL, BLANCA LLUM
VILÀ PADRÓ, ROGER
VILAPLANA, SILVESTRE
VINTRÓ, JORDI
VINYALS, PIT-ROIG
XAMBÓ, RAFAEL
XIRINACS, OLGA